

PSYCHISCHE KWETSBAARHEID IN RELATIE TOT SOCIALE HOOGBOUW

datum: 07 oktober 2023

Nieuw Gent: een wijk met vele gezichten. Maar wat vooral in het oog springt zijn de sociale hoogbouwtorens die het straatbeeld domineren. Door het stadsvernieuwingsproject zal Nieuw Gent er wat anders uitzien tegen 2030; meer lage bebouwing, groter ruimtegevoel en meer groen. Maar wat blijft, zijn de mensen. Een sociale huurder valt niet onder 1 noemer te vatten, maar wat ze gemeenschappelijk hebben is een beperkt inkomen.

De werkplek van de Zuidpoort ligt in Nieuw Gent. De organisatie doet aan armoedebestrijding, steeds vanuit de ervaringen van de mensen die armoede of uitsluiting meemaken. Armoede is veel meer dan weinig financiële middelen. Een beperkt inkomen beperkt je ook op andere levensdomeinen: onderwijs, werksituatie, vrije tijd, sociale contacten,... En wat het moeilijk maakt om uit een armoedesituatie te raken, is het gebrek aan kansen, in **een systeem dat vaak te snel gaat en te moeilijk georganiseerd is**.

Zowel de fysieke als mentale gezondheid is van grote invloed op de leefsituatie. **'Ziek zijn maakt arm'** zei een bezoeker van de Zuidpoort ooit heel treffend.

Het mag dan ook niet verbazen dat er onder de sociale huurders en dus de meerderheid van de bewoners van Nieuw Gent, **veel mensen zijn met psychische kwetsbaarheid**.

Dit is niet evident omdat leven in hoogbouw voor **veel prikkels** zorgt: veel burens rond je, veel geluidsoverlast, slechte kwaliteit van woning, slechte communicatie van de sociale huisvestingsmaatschappij die voor **angsten** zorgt en veel geduld vraagt...

Het wonen in sociale hoogbouw is niet gemakkelijk en niet bevorderlijk voor de geestelijke gezondheid. Dat zagen we heel scherp tijdens de corona-pandemie, toen je wel mocht samenkomen met familie en vrienden als je ten eerste in de tuin kon afspreken en ten tweede rond je huis kon wandelen. Op zo'n moment vragen we ons af in welke wereld onze beleidsmakers leven.

De meeste maatregelen worden bedacht vanuit een bepaald denkkader, verbonden aan een leefwereld, die veraf staat van de leefwereld van mensen die armoede of uitsluiting ervaren. Bij het bedenken van de maatregelen wordt te weinig rekening gehouden met wie het moeilijker heeft in de samenleving. Wat ervoor zorgt dat sommige van die maatregelen de kwetsbaarheid van mensen verscherpen.

We roepen dan ook op om ervaringskennis toe te voegen aan professionele en wetenschappelijke kennis, bij het uittekenen van beleid.

SIGNALEN UIT DE WIJK

EENZAAMHEID DOOR VERHUIS

Als mensen moeten verhuizen naar een andere sociale woning komen ze soms in een andere wijk terecht. Op die manier verliezen ze een groot deel van hun sociale netwerk. Ook mensen die achterblijven zien hun sociaal netwerk slinken. Daardoor zijn beide groepen extra kwetsbaar om in eenzaamheid terecht te komen.

“Ik ken niet veel mensen in de wijk. Ik kende er veel, maar ze zijn nu vertrokken.”

ONVEILIGHEIDSGEVOEL

Vele bewoners geven aan zich onveilig te voelen in de wijk, vooral 's avonds en 's nachts. Voor bewoners zijn er te veel prikkels in hun woonomgeving en te weinig rust. Deze situatie zorgt ervoor dat de psychische problematiek van bewoners snel toeneemt. Nachtlawaai, perceptie van agressie, afval etc. geven vele bewoners nog meer kopzorgen, bovenop degene die er al waren.

“Naast mij woont er een drugsdealer. Ik hoor 's avonds vaak luide muziek. Er zitten ook altijd andere mensen luid op zijn deur te kloppen of op de trap te wachten als hij niet thuis is. Daar laten ze etensresten, sigarettenpeuken en blikjes achter. Ik zeg er niks op want ik ben bang om klopp te krijgen.”

ALGEMEEN WANTROUWEN IN POLITIEK

Mensen in de wijk voelen zich helemaal niet gehoord in het beleid. Ze zijn teleurgesteld in de politiek en voelen veel wantrouwen tegenover het beleid. Volgens vele bewoners staan politici te ver van 'de gewone mensen'. Ze voelen zich overgeleverd aan beslissingen die boven hun hoofd worden genomen, door mensen die geen voeling hebben met hun situatie.

*“Waarom zou ik gaan stemmen? Ze doen er toch hun goesting mee.”
(naar aanleiding van volksraadpleging over betaalbaar wonen in Gent)*

GEEN SOCIALE MIX

Doordat Nieuw Gent een grote concentratie aan sociale woningen heeft, is er een grote aanwezigheid van personen in kwetsbare situatie. De toekomst ziet er op dat vlak niet beter uit: door het veranderde toewijsbeleid voor sociale woningen wordt een verdere stijging in het aandeel kwetsbare personen (psychische kwetsbaarheid, mentale beperking, ...) verwacht. Zo wonen steeds meer mensen met weinig bandbreedte samen in een wijk, die ook qua infrastructuur en ruimtelijke inplanting niet de nodige ondersteuning biedt.

“In de gang zijn er vaak boze ouders en schreeuwende kinderen, dit vind ik niet fijn. Kinderen hebben te weinig ruimte in hun thuisplek om te kunnen spelen, hierdoor spelen ze in de gang.”